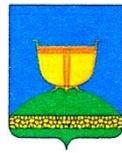

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ОЛЫ БИТАМАН
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

СОВЕТ ЯМАШУРМИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

422735, Татарстан Республикасы, Биектау районы,
Олы Битаман авыл Совет ур., 5

422735, Республика Татарстан, Высокогорский район,
с.Ямашурма, ул. Советская, 5

тел./факс 8(84365) 777-02, e-mail: Yamash.Vsg@tatar.ru

КАРАР
«26» март 2018 ел

РЕШЕНИЕ
№ 73

**Татарстан Республикасы Биектау
муниципаль районы Олы Битаман
авыл жирлеге башкарма комитеты
турындагы нигезләмәне раслау
хакында**

2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, 2004 елның 28 июнендәге 45-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» Татарстан Республикасы Закон нигезендә Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Олы Битаман авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Олы Битаман авыл жирлеге Советы,

КАРАР ИТТЕ:

1. Өлөгө карапта күшүмтә нигезендә, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Олы Битаман авыл жирлеге муниципаль берәмлеке Башкарма комитеты турындагы нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Олы Битаман авыл жирлеге Советының 13.02.2015 №154 номерлы «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Олы Битаман авыл жирлеге Башкарма комитеты турындагы нигезләмәне раслау хакында» карапы үз көчен югалткан дип санарага.

3. Өлөгө карап кабул ителгән көннөн үз көченә керә һәм Биектау муниципаль районының Интернет чөлтәрендәге рәсми сайтында <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru/> авыл жирлекләре бүлегендә һәм Татарстан Республикасының хокукий мәгълумат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru/> урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә) тиеш.

4. Өлөгө карапның үтәлешен контрольдә тоту Олы Битаман авыл жирлеге башлыгына йөкләргә.

Совет рәисе
Олы Битаман авыл жирлеге Башлыгы

А.А.Аминов

Күшүмтә

Расланды

Биектау муниципаль районы
Олы Битаман авыл жирлеге
Советы 2018 нче елның 26 нчы
мартында 73 нче номерлы
Каары белән

**Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы
Олы Битаман авыл жирлеге муниципаль берәмлеге
Башкарма комитеты турсындағы
НИГІЗЛӘМӘ**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге Нигезләмә 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турсында" Федераль закон, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Олы Битаман авыл жирлеге Уставы нигезендә эшләндә һәм Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы авыл жирлеге Башкарма комитетының хокукий статусын билгели (алга таба - авыл жирлеге башкарма комитеты).

1.2. Авыл жирлеге Башкарма комитеты Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы авыл жирлегенең башкарма-боеру органы булып тора һәм Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы авыл жирлеге Уставы (алга таба - Устав) жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча вәкаләтләр һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен вәкаләтләр бирелә.

1.3. Авыл жирлеге Башкарма комитеты 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турсында» Федераль закон нигезендә идарә функцияләрен гамәлгә ашыру өчен барлыкка килә торган юридик зат хокукларына ия һәм федераль закон нигезендә юридик затлар сыйфатында дәүләт теркәвенә алышырга тиеш.

1.4. Авыл жирлеге Башкарма комитеты эшчәнлеген финанслау Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Олы Битаман авыл жирлеге бюджеты хисабынан башкарыла.

1.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты үз эшчәнлеген Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының закон һәм норматив актлары, авыл жирлеге Советы каарлары, авыл жирлеге Башлыгы каарлары һәм боерыклары, әлеге Нигезләмә нигезендә башкара.

1.6. Тулы исеме-Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Олы Битаман авыл жирлеге Башкарма комитеты.

Кыскартылган исеме-Олы Битаман авыл жирлеге Башкарма комитеты.

1.7. Авыл жирлеге Башкарма комитетының адресы:

- Башкарма комитетының юридик адресы: 422725, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Биектау районы, Олы Битаман авылы, Мәскәү урамы, 2 нче йорт

- почта адресы: 422725, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Биектау районы, Олы Битаман авылы, Мәскәү урамы, 2 нче йорт

1.8. Авыл жирлеге Башкарма комитетының оператив идарәсендә аерым мөлкәте бар, аерым баланска ия, үз исеме язылган мөһер, нотариаль гамәлләр, штамплар, бланклар башкарганда кулланыла торган Герб мөһере, суд органнарында гариза бируче һәм җавап бируче булырга, агымдагы эшчәнлеген тәэммин иту өчен дә, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы авыл жирлеге халкы мәнфәгатьләрендә дә Шартнамәләрнең (контрактларның) теләсә нинди төрләрен төзөргә хокуклы.

1.9. Авыл жирлеге Башкарма комитеты Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы муниципаль берәмлеке чикләрендә эшли.

1.10. Олы Битаман авыл жирлеге Башкарма комитеты турындагы нигезләмәне раслау, нигезләмәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту, Нигезләмәнең гамәлдә булуын туткатур авыл жирлеге Советы каары буенча гамәлгә ашырыла.

1.11 Башкарма комитеттың структурасы жирлек Башлыгы тәкъдиме буенча жирлек Советы тарафыннан раслана.

Авыл жирлеге Башкарма комитеты структурасына тубәндәгеләр керә: Башкарма комитет житәкчесе, Башкарма комитет секретаре, Башкарма комитеттың башка вазыйфаи затлары.

1.12. Авыл жирлеге Башкарма комитетының штат расписаниесе, хезмәткә түләү фонды авыл жирлеге бюджетында жирле үзидарә органнарының эшләвен тәэмминиту өчен билгеләнгән акчалар чикләрендә авыл жирлеге Советы каары белән раслана.

1.13 Авыл жирлеге Башкарма комитеты муниципаль хезмәткәрләренең вазифа инструкцияләре жирлек башкарма комитеты боерыгы белән раслана һәм Башкарма комитет житәкчесе тарафыннан имзалана.

2. Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе

2.1. Авыл жирлеге башкарма комитетын муниципаль берәмлек башкарма комитеты житәкчесе житәкли.

2.2. Олы Битаман авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасына Олы Битаман авыл жирлеге Уставы белән билгеләнә торган вәкаләтләр вакытына конкурс нәтижәләре буенча төзелә торган контракт буенча билгеләнә.

2.3. Башкарма комитет житәкчесе белән килешү Олы Битаман авыл жирлеге Советының Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына затны билгеләү турында Каар кабул иткән (яңа чакырылып Олы Битаман авыл жирлеге Советы эшли башлаганчыга кадәр), ләкин ике елдан да ким булмаган вакытка төзелә.

2.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе өчен контракт шартлары, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл иту вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга кагылышлы өлешендә, жирлек Советы тарафыннан раслана.

2.5. Контракт буенча билгеләнә торган башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына кандидатлар "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" 2007 елның 2 мартандагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, Муниципаль хезмәт

турында Татарстан Республикасы Кодексы, муниципаль хокукий актлар белән билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килергә тиеш. Вазифага кандидатларга өстәмә таләпләр.

2.6. Жирлек башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасына контракт буенча билгеләнә торган кандидатларга өстәмә таләпләр жирлек уставы белән билгеләнергә мөмкин.

2.7. Башкарма комитет житәкчесе вазифасына конкурс үткәру тәртибе Биектау муниципаль районы Советы тарафыннан билгеләнә. Конкурсны үткәру тәртибе конкурс шартлары, аны үткәру датасы, вакыты һәм урыны турында мәгълүматларны, конкурс үткәрелгән көнгә кадәр 20 көннән дә сонга калмычка бастыруны күздә тотарга тиеш.

Конкурс комиссиясе әгъзаларының яртысы – жирлек Советы, ә икенче яртысы – Биектау муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе итеп билгеләнә.

2.8. Конкурс нәтиҗәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан жирлек Советы башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасына билгеләнә.

Башкарма комитет житәкчесе белән килешү Олы Битаман авыл жирлеге муниципаль берәмлеге башлыгы тарафыннан төзелә.

2.8.1. Контракт нигезендә үз вәкаләтләрен башкаручы башкарма комитет житәкчесе:

1) жирлек Советына контроль һәм хисап тотылды;

2) жирлек Советына жирле администрация эшчәнлеге һәм эшчәнлеге нәтиҗәләре, шул исәптән жирлек Советы тарафыннан куелган мәсьәләләрне хәл итү турында еллык хисапларны тәкъдим итә;

3) Башкарма комитет тарафыннан федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне һәм аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итә.

2.9. Башкарма комитет житәкчесенең контракт нигезендә гамәлгә ашырыла торган вәкаләтләре "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль законда билгеләнгән очракларда вакытыннан алда туктатыла.

2.10. Башкарма комитет житәкчесе белән Контракт яклар килешүе буенча яки гариза нигезендә суд тәртибендә өзелергә мөмкин:

1) жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итүгә кагылышлы өлешендә, шулай ук "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне үтәмәүгә бәйле рәвештә, контракт шартларын бозуга бәйле рәвештә, жирлек Советы яисә муниципаль берәмлек башлыгы;

2) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга кагылышлы өлешендә, шулай ук "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне үтәмәүгә бәйле рәвештә, Татарстан Республикасы Президенты;

3) Башкарма комитет житәкчесе - жирле үзидарә органнары һәм (яки) Татарстан Республикасы дәүләт хакимиияте органнары тарафыннан контракт шартларын бозуга бәйле рәвештә.

2.11. Башкарма комитет житәкчесе белән Контракт "коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, "дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында" 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләуләрне, тыюларны, бурычларны үтәмәүгә бәйле рәвештә, Татарстан Республикасы Президенты гаризасы нигезендә суд тәртибендә өзелергә мөмкин,, Россия Федерациисе территориясенән читтә урнашкан чит ил банкларында кулдагы акча һәм кыйммәтләрне сакларга, керемнәр, чыгымнар, милек һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында Россия Федерациисе законнары нигезендә тапшырыла торган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү нәтижәсендә ачыкланган читил финанс инструментларына ия булырга һәм (яки) файдаланырга".

2.12. Башкарма комитет житәкчесе федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Олы Битаман авыл жирлеге Уставы, жирлек Советының норматив хокукийактлары белән билгеләнгән вәкаләтләре чикләрендә, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарынаташырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча башкарма комитет каарларын, шулай ук Башкарма комитетның Башкарма комитет эшен оештыру мәсьәләләре буенча курсәтмәләрен чыгара.

2.13. Башкарма комитет Житәкчесе вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган йә суд каары буенча процессуаль мәжбүри итү чараларын қулланган очракта, аның вәкаләтләрен жирле үзидарәнең вазыйфаи заты яисә Олы Битаман авыл жирлеге Уставы нигезендә билгеләнә торган вәкаләтле муниципаль хезмәткәр башкара.

3. Авыл жирлеге башкарма комитеты компетенциясе

3.1. Авыл жирлеге башкарма комитеты түбәндәге вәкаләтләрне башкара::

1) жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау, жирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контролльдә тоту, жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны төзү һәм раслау;;

2) жирлекнең жирле салымнарын һәм жыемнарын билгеләү, үзгәрту һәм юкка чыгару;

3) жирлекнең муниципаль милкендәге мәлкәтенә ия булу, аннан файдалану һәм эш итү;

4) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын тәэммин итү;

5) жирлек халкын элемтә, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәту белән тәэммин итү өчен шартлар тудыру;

6) жирлек халкын мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэммин итү һәм ял оештыру өчен шартлар тудыру;;

7) Жирлек территориясендә физик қультура, мәктәп спорты һәм массакуләм спорт үсеше өчен шартлар булдыру, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыру;;

- 8) жирлекнең архив фондларын формалаштыру;
  - 9) жирлек территориясен төзекләндөрүне (урамнарны яктырту, территорияне яшелләндөрүне, урам исемнәре һәм йорт номерлары язылган күрсәткечләр урнаштыруны, кече архитектура формаларын урнаштыруны һәм карап тотуны да кертеп) оештыра;;
  - 10) адреслар бирү, адресларны үзгәртү, юкка чыгару, урам-юл чeltәre элементларына (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, региональ яки муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле әһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш) исемнәр бирү, жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементлары атамаларын бирү, мондый атамаларны үзгәртү, юкка чыгару, дәүләт адреслы реестрында мәгълүмат урнаштыру;
  - 11) авыл хужалығы житештерүен үстерүгә ярдәм итү, кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру; ;
  - 12) жирлектә балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;
  - 13) жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнарга һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтү, халық дружиналары эшчәнлеге өчен шартлар тудыру;
  - 14) каты коммуналь калдыкларны җыю (шул исәптән аерым җыю) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнашу;
  - 15) ритуаль хезмәтләр оештыру һәм күмү урыннарын карап тоту;
  - 16) жирлек чикләрендә халыкны су белән тәэммин итү, ташландык сularны азызу, халыкны ягулык белән тәэммин итүне оештыру, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә;
  - 17) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеге;
  - 18) милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, жирлек территориясенде яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларны социаль һәм мәдәни адаптацияләүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру; ;
  - 19) жирлек халкының массакүләм ял итү өчен шартлар тудыру һәм халык күпләп ял итә торган урыннарны төзекләндөрүне оештыру, шул исәптән гражданнарың гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр буе полосаларына ирекле үтеп керүен тәэммин итү.
- 3.2.1. Авыл жирлеге башкарма комитеты хокуклы:
- 1) жирлек музейларын булдыру;
  - 2) жирлектә нотариус булмаган очракта законнарда каралган нотариаль гамәлләр қылу;
  - 3) опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнашу;
  - 4) жирлек территориясенде жирле милли-мәдәни мохтаријатләрнең хокукларын гамәлгә ашыру белән бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;
  - 5) Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә ярдәм итү һәм жирлек территориясенде милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру;

6) жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиелэрне һәм учреждениелэрне мобилизацион әзерләү чараларын оештыруда һәм тормышка ашыруда катнашу;

7) муниципаль Янгын сагы булдыру;

8) туризмын үстерү өчен шартлар тудыру;

9) кеше хокукларын тәэмин итүгә жәмәгать контролен һәм мәжбүри тоту урыннарында булган затларга ярдәм күрсәтүне гамәлгә ашыручи ижтимагый күзәтчелек комиссияләренә ярдәм күрсәтү;

10) "Россия Федерациясендә инвалиларны социаль яклау турында" 1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалиларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук Гомуморсия инвалилар ижтимагый берләшмәләре тарафыннан оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтү;

11) федераль законнара билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтү сыйфатын бәйсез бәяләүне үткәрүне оештыру өчен шартлар тудыру;

12) торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча гражданнарга муниципаль торак фондыннан торак урыннары бири;

13) жирлек территориясендә яшәүче сукбай хайваннарын тоту һәм тоту чараларын гамәлгә ашыру;

14) "Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында" 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру.

3.2.2. Авыл жирлеге башкарма комитеты, әгәр федераль законнара каралса, башка дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырырга, шулай ук башка муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимиите органнары компетенцияләренә кертелмәгән һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән аларның компетенциясеннән тәшереп калдырылмаган башка мәсьәләләрне, Россия Федерациясе бюджет система бюджетларыннан бирелгән бюджетара трансферлардан һәм түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән тыш, хәл итәргә хокуклы.

3.2.3. Авыл жирлеге башкарма комитеты Федераль законнар, авыл жирлеге Советы каарлары, авыл жирлеге башлыгы каарлары һәм боерыклары нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының вәкаләтләрен үтәүне тәэмин итә.

3.2.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты Федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары жирле үзидарә органнарына бирелгән аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

3.2.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты Уставта федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнгән башка вәкаләтләрне башкара.

4. Жирлек башкарма комитеты вәкаләтләре

4.1. Авыл жирлеге башкарма комитеты муниципаль милек белән идарә итү өлкәсендә түбәндәге вәкаләтләрне башкара::

1) жирлекнең муниципаль милкендәге мөлкәте белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, куллану, алар белән эш итү һәм арендалау мәсьәләләрен хәл итә;

2) жирлек Советы карары белән билгеләнә торган очракларда жирлек Советы килешүенә (раславына) муниципаль милекне читләштерү, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәр әзерли һәм кертә;

3) муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән жирлекнең икътисадый һәм социаль үсешенә хезмәттәшлек турында килешуләр төзи; жирлек территориясенә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсенә төрле милек формасындагы предприятиеләр булдыруга ярдәм итә;

4) жирлек советы билгеләгән тәртиптә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзи, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләрен һәм Предприятиеләрне үзгәртеп кору һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгели һәм аларның җитәкчеләрен биләп торган вазыйфадан азат итә;;

5) муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлеген финанс яғыннан тәэммин итүне һәм муниципаль йөкләмәне бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр тарафыннан финанс белән тәэммин итүне гамәлгә ашыра, шулай ук муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуны гамәлгә ашыра;

6) кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

7) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.2. Халыкка коммуналь-көнкүреш, сәүдә хезмәте күрсәтү, кулланучылар хокукларын яклау өлкәсенә түбәндәгә вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

1) жирлек чикләрендә электр, жылышлык, газ һәм су белән тәэммин итүне, шулай ук халыкны ягулык белән тәэммин итүне һәм халыкны Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә ягулык белән тәэммин итүне оештыра;

2) халыкны су белән тәэммин итүне оештыра, шул исәптән кайнар су белән тәэммин итүне, салкын су белән тәэммин итүне һәм (яки) ташландык сularны азызуны хәл итүче оешмалар үз йөкләмәләрен, йә күрсәтелгән оешмаларның үз йөкләмәләрен үтәүдән баш тарткан очракта, халыкны су белән тәэммин итүне һәм (яки) ташландык сularны азызуны оештыру буенча чаралар күрә;

3) жирлекнең су белән тәэммин итү һәм ташландык сularны азызу схемаларын раслый;

4) жирлек территориясен төзекләндерүне оештыра һәм мәсьәләләрне жайга сала ала:

а) гомуми файдаланудагы территорияләрне карап тоту һәм мондый территорияләрдән файдалану тәртибе;

б) биналарның, төзелмәләрнән, корылмаларның тышкы кыяфәте һәм киртәләр конструкцияләре;

в) төзекләндерү элементларын проектлау, урнаштыру, карап тоту һәм торгызу, шул исәптән жир эшләрен башкарғаннан соң да;

г) муниципаль берәмлек территориясен, биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны архитектура яктылыгын да кертеп, яктыртуны оештыру;

д) муниципаль берәмлек территориясен яшелләндерүне оештыру, шул исәптән торак пунктлар чикләрендә урнашкан газоннар, чәчәк түтәлләре һәм үлән үсемлекләре биләп торган башка территорияләрне төзү, карап тоту, торгызу һәм саклау тәртибен дә кертеп;

е) муниципаль берәмлек территориясендә мәгълүмат урнаштыру, шул исәптән урам исемнәре һәм йорт номерлары, элмә такталары куелган күрсәткечләр урнаштыру;

ж) балалар һәм спорт мәйданчыкларын, хайваннарны урамда йөрту өчен мәйданчыклар, парковкалар (парковка урыннары), кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карап тоту;

з) жәяүлеләр коммуникацияләрен, шул исәптән тротуарларны, аллеяларны, юлларны, сукмакларны оештыру;

и) күрсәтелгән территория буенча инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренең тоткарлыксыз хәрәкәтен тәэмин итү максатларында муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерүү;;

к) муниципаль берәмлек территориясен, шул исәптән кышкы чорда;

л) яңғыр сулары ағынтыларын оештыру;

м) жир эшләрен үткәру тәртибе;

н) биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның, жир кишәрлекләренең (милекчеләреннән һәм (яки) башка законлы хужаларының, шул исәптән, якын-тирә территорияләрне карап тотуда катнашуы; (2018 елның 28 июненнән үз көченә керә);

о) тирә-юнь территорияләре чикләрен Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән тәртип нигезендә билгеләү; (2018 елның 28 июненнән үз көченә керә)

п) муниципаль берәмлек территориясен бәйрәмчә рәсмиләштерү тәртибе;

р) муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү буенча чараларны тормышка ашыруда гражданнар һәм оешмаларның катнашу тәртибе;

с) муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне контролльдә тотуны гамәлгә ашыру.

5) жирлек халкының массакүләм ял итү өчен шартлар тудыра һәм халыкның массакүләм ял итү урыннарын төзекләндерүне оештыра, шул исәптән гражданнарның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр буе полосаларына ирекле үтеп керүен тәэмин итә.;

6) жирлек халкын сәүдә, жәмәгать туклануы, көнкүреш хезмәте күрсәту хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра; базарлар һәм ярминкәләр оештыра;

7) Жирлек территориясендә каты коммуналь калдыкларны жыю (шул исәптән аерым жыю) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнаша;

8) жирләү урыннарын карап тоту һәм ритуаль хезмәтләр оештыра;

9) кулланучыларның шикаятьләрен карый, кулланучылар хокукларын яклау мәсьәләләре буенча аларга консультацияләр бирә;

10) кулланучылар хокукларын яклауга (билгесез кулланучылар даирәсен) судларга мөрәҗәгать итә;

11) кулланучының сыйфатсыз товарлар (эшләр, хезмәт күрсәтүләр), шулай ук тормыш, сәламәтлек, кулланучылар мөлкәтенә һәм әйләнә-тире мохит өчен куркыныч булган товарлар (эшләр, хезмәт күрсәтүләр) кулланучысының шикаяте буенча ачыкланганда, бу хакта товарларның (эшләр, хезмәтләрнен) сыйфатын һәм куркынычсызлыгын тикшереп торучы федераль башкарма хакимият органнарына кичекмәстән хәбәр итә.;

12) кулланучыларның билгесез даирәсенә карата житештерүче (башкаручи, сатучы, вәкаләтле оешма яки вәкаләтле индивидуаль эшкуар, импортер) тарафыннан хокукка каршы гамәлләрне туктату түрүнде судларга дәгъвалар белдерә;

13) авыл хужалыгы житештерүен үстерүдә ярдәм итә, кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

14) торак пунктларда гражданнарның урамнар, мәйданнары һәм башка яшәү территорияләренә исем бирә, йортларның номерларын билгеләү, урамнарны яктыртуны оештыру һәм урам исемнәре һәм йорт номерлары язылган күрсәткечләр куюны үз өчен ала.;

15) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.3. Төзелеш, транспорт һәм элемтә өлкәсендә түбәндәгө вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

1) жирлекнең генераль планы проектын эшли;

2) жирлекнең жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләре проектын эшли, жирлек территориясен планлаштыру буенча документлар әзерли;

3) жирлек территориясендә капитал төзелеш объектларын төзүне, үзгәртеп коруны тормышка ашырганда, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш), объектларны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирә;

4) жирлекнең шәһәр төзелеше проектлаштыруның жирле нормативларын эшли;

5) Биектау муниципаль районы муниципаль берәмлегенең территориаль планлаштыру схемасы проектын, жирлекнең социаль-икътисадый үсешенә, әлеге объектларның жирлек территориясендә әйләнә-тире мохиткә тискәре йогынты ясавы ихтималы өлешендә, Биектау муниципаль районы муниципаль берәмлегенең территориаль планлаштыру схемасы проектын килештерә.;

6) жирлекнең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларын эшли.;

7) жирлек чикләрендә халыкка транспорт хезмәте күрсәтү һәм халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру өчен шартлар тудыра;

8) пошта элемтәсе оешмаларына жирлек территориясендә пошта элемтәсе объектларын урнаштыруда ярдәм күрсәтә, әлеге оешмаларның торак булмаган биналар бүләп бирү яки пошта элемтәсе бүлекчәләрен һәм башка пошта элемтәсе объектларын урнаштыру өчен биналар төзү түрүндагы тәкъдимнәрен карый;

9) жирле пошта маршрутларының тотрыкли эшен булдыруга һәм аларга ярдәм итә, пошта элемтәсе операторларына билгеләнгән контроль срокларда пошта жибәрүләрен китерүдә ярдәм итә.;

10) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.4. Автомобиль юлларыннан файдалану, юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өлкәсендә түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

1) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген һәм аларда юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итүне, шул исәптән парковкалар (парковка урыннары) булдыруны һәм эшләвен тәэмин итүне, жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышына муниципаль контрольне гамәлгә ашыра;;

2) әлеге объектларны проектлау нормалары, төзелеш планнары һәм генераль схемалары нигезендә жирлек юлларын караган сервис объектлары белән тәэмин итү буенча чаралар күрә;;

3) юл хәрәкәтендә катнашучыларның ихтыяжларын максималь канәгатьләндерү һәм аларның куркынычсызлыгын тәэмин итү максатларында сервис объектларының эшен оештыра;

4) юл хәрәкәтендә катнашучыларга сервис объектларының булуы һәм якынтире медицина оешмаларының, элемтә оешмаларының урнашуы турында мәгълүмат, шулай ук тиешле юлларда хәрәкәт итү шартлары турында мәгълүмат бирә;

5) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.5. Торак мәнәсәбәтләре өлкәсендә түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

1) жирлекнең муниципаль торак фонды исәбен алыш бара һәм муниципальторак контролен гамәлгә ашыра;

2) билгеләнгән тәртиптә социаль наем шартнамәләре буенча бирелә торганторак урыннарына мохтажлар буларак гражданнарынс исәпкә алуны алыш бара;

3) торак биналарны торак булмаган биналарга һәм торак булмаган биналарга Россия Федерациясе Торак кодексы һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар таләпләрен үтәүне исәпкә алыш торак урыннарына күчерүне гамәлгә ашыра;

4) торак биналарны үзгәртеп коруны һәм яңадан планлаштыруны килештерә;

5) жирлекнең муниципаль торак фондының торак урыннарын билгеләнгән тәртиптә яшәү өчен яраксыз дип таны.;

6) Гражданнары аз керемлеләр дип тану һәм аларга муниципаль торак фондыннан социаль наем шартнамәләре буенча торак урыннары бирү максатларында гаиләнең һәр әгъзасына туры килә торган керем күләмен һәм гаилә әгъзалары милкендәге һәм салым салынырга тиешле мөлкәт хакын билгели;

7) жирлекнең муниципаль торак фондын карап тотуны, төзүне оештыра, торак төзелеше өчен шартлар тудыра;

8) жирлекнең муниципаль торак фондыннан социаль наем шартнамәләре буенча аз керемле гражданнарга билгеләнгән тәртиптә торак урыннары бирә;;

9) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру өлкәсендә муниципаль программаларны гамәлгә ашыра, биналары муниципаль берәмлек чикләрендә муниципаль торак фонды булган күпфатирлы йортларга энергетика тикишерүен үткәрүне оештыра, энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру турында законнарда караган башка чараларны оештыра һәм үткәрә;;

10) коммуналь инфраструктура системасына totashuga тарифларны, коммуналь комплекс оешмаларының totashuga тарифларын, коммуналь комплекс оешмалары товарларына həm xəzmət kürsətülərenə тарифларга əstəmələr, кулланучылар өчен bəylərgə (тарифларга) əstəmələr тарифларны җайга сала.

11) федераль законнар həm Tatarstan Республикасы законнары нигезендə башка vəkalətlər.

4.6. җир мənəsəbətləren җайга salu həm җir asty bailyklarynnan faydalanan olkəsendə:

1) җirlekneç muunicipal milkendəge җir kişərləkləre belən idarə itə həm eş itə;;

2) җirlərnə, avyl xujalıqy bilgeləneshendəge җirlərdən tysh, bilgeləngən tərtipdə ber kategoriydən ikenchesenə kucher;

3) җirlek chiklərendə җirlərnə rezervlyy həm җir kişərləkləren җirlekneç muunicipal ixtiyajlarы өchen tartyp ala;

4) muunicipal җir kontrolen gəməlgə aşıra;

5) Rossiya Federasiyası җir kodexsynda karalgan ochraklarda, җirlekneç muunicipal milkendəge җir kişərləkləren birə;;

6) җirlekneç general planы projektyn həm җirlekneç baska şəhər təzeləshe dokumentlary projektalaryn Rossiya Federasiyaseñeñ şəhər təzeləshe kodexsy nigezendə ezerli həm җirlek Sovetyna raslauga kertə, alarnыñ utəleshən təəmin itə;

7) halıkkə ekologik xəl turynnda xəbər itə, tieshle organnaraga predpriatielərnəç, учреждениелərnəç, oeshmalarnyñ əylənə-tirə moxitkə kurkyynyç tudyruchi, tabigatytən faydalanan turyndagы законnarны bozuchy gəməllərə turynnda xəbər itə;

8) muunicipal milektə bulgan җirlərdən ratiunal faydalanan həm saklaunu planlashtyruны həm oeshtyruны gəməlgə aşıra;

9) gomumtaralgan faydalys kazylmalar chygaranda, shulay uk faydalys kazylmalar chygaruga bəylə bulmagan җir asty korylmalaryn təzegəndə җir asty bailyklarynnan faydalunuñ həm saklaunu kontrol də tota;;

10) federal law həm Tatarstan Республикасы законнары nigezendə baska vəkalətlər.

4.7. Su obiectlaryn kуллану həm sakla əlkəsendə tübəndəge vəkalətlərne gəməlgə aşıra:

1) җirlekneç muunicipal milkendəge su obiectlaryna karata Rossiya Federasiyası Su kodexsynda karalgan vəkalətlərne gəməlgə aşıra;;

2) su obiectlarynda keshelərnəç kurkyynyçsyzlygyin təəmin ity, alarnыñ tormyshyin həm səlamətləgen saklaucha ralaryn gəməlgə aşıra;

3) җirlekneç muunicipal milkendə bulgan su obiectlarynnan faydalanan chikləylərə turynnda halıkkə xəbər itə;

4) sunyñ tiskəre yogyintysyin buldyrmau həm aныñ nətiğələren beterų charalaryn gəməlgə aşıra;

5) federal law həm Tatarstan Республикасы законнары nigezendə baska vəkalətlər.

4.8. Халыкка социаль-мәдәни хезмәт күрсәтү, Архив эше өлкәсендә түбәндәгө вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

- 1) халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне, жирлек китапханәләренең китапханә фондларының сакланышын тәэмин итүне һәм туплауны оештыра;
- 2) жирлек халкын мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү һәм ял оештыру өчен шартлар тудыра;
- 3) жирлек милкендә булган мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләрне) саклауны, куллануны һәм популярлаштыруны гамәлгә ашыра;
- 4) жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын дәүләт тарафыннан саклауны гамәлгә ашыра;;
- 5) жирле традицион халык сәнгатен үстерү өчен шартлар тудыра, жирлектә халык сәнгатен саклап калу, торғызу һәм үстерүдә катнаша;
- 6) жирлек территориясендә физик культура, мәктәп спорты һәм массакүләм спорт үсеше өчен шартлар тәэмин итә, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндөрү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыра;
- 7) жирлектә балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыра һәм тормышка ашыра;
- 8) жирлекнең архив фондларын формалаштыра;
- 9) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.9. Территориаль, Гражданнар обороны, халыкны һәм жирлек территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә түбәндәгө вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

- 1) территориаль оборона һәм гражданнар обороны, халыкны һәм жирлек территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау чараларын оештыра һәм тормышка ашыра;
- 2) үткәрә чаралар буенча гражданнар обороны, эшли һәм тормышка ашыра планнарын Гражданнар обороны һәм халыкны яклау;
- 3) жирлек халкын гражданнар обороны өлкәсендә әзерләү һәм укыту уздыра;
- 4) хәрби гамәлләр алыш барганды яки бу гамәлләр нәтижәсендә барлыкка килгән куркынычлар турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы турында, саклау корылмалары һәм башка гражданнар обороны объектлары турында халыкка хәбәр итүнең муниципаль системаларын дайими әзерлек хәләндә булдыра һәм хуплыи.;
- 5) куркынычсыз районнарга халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне эвакуацияләү буенча чаралар үткәрә;
- 6) сугыш вакытында оешмаларның тотрыклы эшләвен тәэмин итү буенча беренчел чаралар үткәрә;
- 7) Гражданнар обороны максатларында азық-төлек, медицина чаралары һәм башка чаралар запасларын булдыра һәм үз эченә ала;
- 8) халыкка үз вакытында хәбәр итүне, шул исәптән халыкка, хәрби гамәлләр алыш барганды яки бу гамәлләр нәтижәсендә барлыкка килгән куркынычлар турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яисә барлыкка килү куркынычы турында халыкка ашыгыч хәбәр итүне тәэмин итә;

9) халыкны, жирлек территориясен гадэгтэн тыш хэллэрдэн яклау өчен кирэклэ көчлэр һәм чаралар әзерләүне һәм аларны әзерләүне, халыкны бу хэллэрдә саклану ысууларына һәм гамәлләргә өйрәтуне гамәлгә ашыра;

10) халыкка гадэгтэн тыш хэллэр турында мәгълүмат бируне гамәлгә ашыра;

11) халыкны һәм жирлек территориясен гадэгтэн тыш хэллэрдэн яклау өлкәсендәге чараларны финанслауны гамәлгә ашыра;

12) гадэгтэн тыш хэлләрне бетерү өчен финанс һәм матди ресурслар резервларын булдыра;

13) авария-коткарү һәм башка кичектергесез эшләрне оештыра һәм үткәрә, шулай ук аларны уздырганда жәмәгать тәртибен хуплый; үз көчләре һәм чаралары житәрлек булмаганда, Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнарына ярдәм сорап мөрәжәгать итә.;

14) оешмаларның гадэгтэн тыш хэлләрдә тотрыклы эшләвенә ярдәм итә;

15) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.10. Муниципаль Янгын сагы һәм авария-коткарү хезмәтләре эшчәнлеге өлкәсендә тубәндәгे вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

1) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын тәэммин итә;

2) ирекле янгын сагы оештыру, шулай ук Гражданнарның беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын тәэммин итүдә катнашуы өчен башка формаларда шартлар тудыра;

3) янгын куркынычсызлыгын тәэммин итү буенча чаралар, жирлек территориясен үстерү планнары, схемалары һәм программалары үз эченә ала;

4) Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнарына янгын куркынычсызлыгы чаралары турында халыкка мәгълүмат бирүдә, шул исәптән Халык жыелышларын оештыру һәм үткәрү юлы белән дә, ярдәм күрсәтә;

5) жирлек территориясендә авария-коткарү хезмәтләрен һәм (яки) авария-коткарү формированиеләрен булдыра, аларның эшчәнлеген оештыра һәм оештыра;;

6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.11. Коммуналь комплекс оешмалары тарифларын һәм өстәмә түләүләрне жайга салу өлкәсендә тубәндәгे вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

1) коммуналь комплекс оешмалары хезмәтләрен кулланучылар өчен үтемлелек билгеләү өчен кулланыла торган критерийлар системасын билгели;

2) тарифлар һәм өстәмәләр турында мәгълүмат бастыра;

3) «коммуналь комплекс оешмалары тарифларын жайга салу нигезләре турында» 2004 елның 30 декабрендәге 210-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән, коммуналь комплекс оешмалары тарафыннан үтәлергә тиешле вәкаләтләр чикләрендә каарлар кабул итә һәм күрсәтмәләр бирә.;

4) Татарстан Республикасының жайга салу органы тарафыннан жирлек өчен билгеләнгән чик индекс нигезендә коммуналь комплекс оешмалары хезмәтләре күрсәтүгә тарифларга өстәмәләр билгели;

5) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.12. Федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен үтәү өлкәсендә авыл жирлеге башкарма комитеты вәкаләтләре

1) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлекнең жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

2) дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән матди һәм финанс чараларын исәпкә алып бара һәм тиешле файдалануны тәэмин итә;

3) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

4.13. Оборона, мобилизацион әзерлек һәм мобилизация өлкәсендә авыл жирлеге башкарма комитеты вәкаләтләре

1) үз компетенциясе кысаларында хәрби идарә органнары белән үзара бәйләнештә тору, жирлек территориясендә оборона өлкәсендә законнарның үтәлешен тәэмин итү;;

2) эшчәнлек күрсәтелгән органнар эшчәнлеге белән бәйле булган башкарма комитетның һәм оешмаларның мобилизацион әзерлеген һәм мобилизацияләнүен оештыру, тәэмин итү һәм аңа житәкчелек итү.

5. Авыл жирлеге башкарма комитеты актлары

5.1. Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе үз вәкаләтләре чикләрендә авыл жирлеге Уставы белән билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә, жирлек башкарма комитеты тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләр һәм жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча чыгарылган каарлар һәм күрсәтмәләр, шулай ук авыл жирлеге башкарма комитеты эшен оештыру мәсьәләләре буенча күрсәтмәләр чыгара.

6. Финанслау. Исәпкә алу.

Авыл жирлеге башкарма комитеты мөлкәте

6.1. Авыл жирлеге башкарма комитеты, үз алдына куелган бурычларны үтәү өчен, билгеләнгән тәртиптә милек белән тәэмин итә.

6.2. Авыл жирлеге башкарма комитеты үзенә беркетелгән мөлкәтне закон, авыл жирлеге Уставы, башка хокукый актлар, әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән чикләрдә һәм милек билгеләнеше нигезендә биләү, алардан файдалану һәм эш итү хокукын гамәлгә ашыра.

6.3. Авыл жирлеге башкарма комитеты эшчәнлеген финанслау авыл жирлеге бюджеты хисабына башкарыла. Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе авыл жирлеге Башкарма комитетының агымдагы карап тотуга һәм эшчәнлегенә бүләп бирелгән жирле бюджет акчаларын баш бүлүче булып тора.

6.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты эшчәнлеге квартал, еллык отчетларда һәм балансларда чагылдырыла.

6.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты оператив, бухгалтер исәбен алып бара, статистик һәм бухгалтерлык хисапларын алып бара, законнарда билгеләнгәнтәртиптә һәм срокларда хисап бирә.

6.6. Авыл жирлеге башкарма комитеты үзенә йөкләнгән вәкаләтләрне законда билгеләнгән тәртиптә үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен жаваплы.

7. Авыл жирлеге башкарма комитетын бетерү яки үзгәртеп кору

7.1. Авыл жирлеге башкарма комитетын берләштерү, тоташтыру, бүлү, бүлеп бирү, үзгәртеп кору рәвешендә бетерү яки үзгәртеп кору авыл жирлеге Советыкарыы буенча йә суд каары буенча гамәлгә ашырыла.

7.2. Авыл жирлеге Советы каары яки суд каары нигезендә норматив хокукый акт нигезендә авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе ликвидация комиссиясен төзи һәм РФ Граждан кодексы нигезендә аывыл жирлеге башкарма комитетын бетерү яки үзгәртеп кору тәртибен һәм срокларын билгели. Ликвидация комиссиясе билгеләнгәннән бирле аңа аывыл жирлеге Башкарма комитетының эшләр белән идарә итү вәкаләтләре күчә.

7.3. Аывыл жирлеге башкарма комитетын бетерү юридик затларның бердәм дәүләт реестрына кертелгәннән соң төгәлләнгән дип санала.